

Kungliga Tekniska högskolan
100 44 STOCKHOLM

Datum 2008-03-19
Dnr 32-2007-0780

Försöksverksamhet med dagis vid Kungliga Tekniska högskolan

Riksrevisionen har som ett led i den årliga revisionen av Kungliga Tekniska högskolan (KTH) granskat försöksverksamheten med dagis.

Granskningen har resulterat i iakttagelser som Riksrevisionen vill fästa KTH:s uppmärksamhet på i denna revisionsrapport.

Riksrevisionen önskar information senast 2008-04-20 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Beskrivning av verksamheten

KTH driver ett projekt som kallas Future Faculty, som är ett led i att få fram fler kvinnor och även att förbättra situationen för studerande och forskande småbarnsföräldrar. KTH anser att projektet är ett led i att nå vissa av målen i regleringsbrevet, främst jämställdhetsmålet och målet om att bredda rekryteringen till utbildning på forskarnivå i högskolan.

Inom projektet har KTH tillsammans med Östermalms stadsdelsnämnd startat en försöksverksamhet med tillfällig (max 3 timmar per gång och max två tider i veckan) barnpassning på Campus KTH för anställdas barn mellan 6 och 36 månaders ålder. Korttidsdagiset ”Quottis” invigdes den 6 september 2007.

Dagiset drivs i ett handelsbolag och bolagsmän är två tjänstlediga förskollärare från Östermalms stadsdelsnämnd. KTH har tecknat avtal med handelsbolaget om försöksverksamhet med korttidsdagis. KTH är inte bolagsman men driver ett dagisprojekt vilket leds av en styrelse med tre representanter från KTH och två representanter från handelsbolaget.

Försöksverksamheten ska pågå under tre år och finansieras av KTH med stöd från Riksbankens Jubileumsfond, som för år 2007 beviljat ett bidrag om 200 tkr.

Förvaltningschefen vid KTH har beslutat att avsätta 852 tkr per år för att finansiera personal och administrativa kostnader. Handelsbolaget fakturerar KTH varje månad med en tolfedel av summan. KTH ska tillhandahålla lokaler och till lokalerna tillhörande kostnader avseende hyra, vatten,

sophämtning, lokalvård etc. Preliminär budget för den treåriga försöksperioden är 2 715 tkr.

KTH tar ut en bokningsavgift om 40 kr per bokningstillfälle. Avgiften dras från respektive förälders lön och avgiften tillfaller KTH.

KTH har inte befogenhet att bedriva eller lämna bidrag till dagisverksamhet

Lärosätenas verksamhet omfattas av en rad olika bestämmelser i bl.a. högskolelag (1992:1434), högskoleförordning (1993:100) och regleringsbrev. KTH:s grundläggande uppdrag som statlig myndighet framgår av 2 § i högskolelagen (1992:1434):

Staten skall som huvudman anordna högskolor för

- 1. Utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet, och*
- 2. Forskning och konstnärligt utvecklingsarbetet samt annat utvecklingsarbete.*

Högskolorna skall också samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet.

Riksrevisionen bedömer att KTH inte har befogenhet att vare sig bedriva dagisverksamhet i egen regi eller att lämna bidrag till sådan verksamhet. Dagisverksamhet bedöms inte kunna rymmas inom samverkansuppdraget. I Sverige är det kommunerna som har det offentliga ansvaret för att barn som är bosatta i Sverige eller stadigvarande vistas i kommunen erbjuds barnomsorg, enligt 2 a kap. skollagen (1098:1100). För detta betalar staten ut statsbidrag till kommunerna.

Eftersom KTH saknar befogenhet att bedriva verksamheten har KTH inte heller bemyndigande att ta ut avgift för verksamheten.

Verksamheten bedöms som en personalförmån till anställda vid KTH

Enligt Skatteverkets information bl.a. i Skatteverkets meddelande 2006:21 avses med förmån:

- alla olika former av ersättning för arbete som en anställd kan få i annat än kontanter. En förmån uppkommer i princip så snart arbetsgivaren bekostar en privat levnadskostnad. Huvudregeln är att en förmån är skattepliktig om det inte särskilt reglerats att den är skattefri, och värderas normalt till marknadsvärdet. I vissa fall görs värderingen schablonmässigt. Om den anställde betalar för en skattepliktig förmån ska förmånsvärdet sättas ned med det belopp som betalats.

Om dagiset ska kunna anses vara en personalförmån, kan korttidsdagiset enbart utnyttjas av anställda vid KTH eller uppdragstagare anlitade av KTH, dvs. inte studenter och inte heller av personal vid andra organisationer, eftersom KTH då skulle subventionera barnomsorg för allmänheten, vilket de inte har bemyndigande att göra.

Förmånen är skattepliktig, eftersom det inte finns särskilt reglerat att den är skattefri.

Förmånsvärdet värderas normalt till marknadsvärdet, vilket då tar hänsyn till samtliga kostnader för att tillhandhålla förmånen.

Tjänstledig personal (inklusive föräldralediga) har rätt att ta del av förmåner även under sin tjänstledighetstid. Arbetsgivaren betalar arbetsgivaravgift på normalt sätt under löpande år, och förmånsvärdet deklarerar på den anställdes kontrolluppgift. Personalen som utnyttjar dagiset måste även reglera sin arbetstid korrekt gentemot arbetsgivaren som gentemot Försäkringskassan.

Riksrevisionen bedömer att frågan om kostnader för och arten av personalförmåner måste avgöras av varje myndighet. Myndigheterna har befogenhet att använda sina s.k. förvaltningsanslag (och ibland även andra anslag) för personalkostnader. Om personalkostnaderna består av utgifter för lön eller förmåner såsom förmånsbil, städning i hemmet eller barn tillsyn är en fråga mellan arbetsgivaren och fackföreningarna att avgöra i förhandling. Det är dock en förutsättning att dessa personalvårdskostnader redovisas som just personalkostnader, så att redovisningen gentemot riksdag och regering blir transparent. Ytterligare en förutsättning är att förmånsvärdet värderas till marknadsvärdet.

Rekommendation

Vi rekommenderar KTH att överväga om dagisverksamheten fortsatt bör bedrivas eller om den bör avvecklas. Om KTH avser att fortsätta verksamheten bör universitetet antingen begära tillstånd från regeringen avseende att bedriva verksamheten och att få tillstånd att ta ut avgift för verksamheten eller behandla dagiset som en personalvårdsförmån. Det är viktigt att KTH då tillser att hanteringen av förmånen och värderingen av förmånsvärdet följer de skattemässiga reglerna.

Ansvarig revisor Carin Rytoft Drangel har beslutat i detta ärende.
Medverkande revisor Rolf Karlsson har varit föredragande.

Carin Rytoft Drangel

Rolf Karlsson

Kopia för kännedom:

Utbildningsdepartementet
Finansdepartementet/budgetavdelningen